

Hrad Houska

Kraj: Liberecký

GPS souřadnice: 50.490918N, 14.624034E

Okres: Česká Lípa

Adresa URL: www.hradhouska.cz

Houska je jeden z našich nejtajemnějších a nejromantičtějších hradů, upravený na zámek, vybudovaný na mohutném pískovcovém ostrohu ve východní části Kokořínských lesů, v katastrálním území Houska obce Blatce, 47 km severně od Prahy. Houska dodnes patří k nejlépe dochovaným hradům Přemysla Otakara II. a je chráněn jako kulturní památka ČR.

Podle nejnovějších poznatků vyplývajících z archeologického průzkumu byl hrad založen v první polovině 13. století Přemyslem Otakarem II. Pravděpodobně z rukou Václava II. se dostal do držení Ostrve, pánů z Dubé. Hrad vyrostl v lokalitě původně dřevěného, později kamenného hradiště (konec 9. století), které vévoda Pšovánů Slavibor založil pro svého syna Houseka.

Během své existence prošel původně nedobytný gotický hrad řadou stavebních úprav, díky kterým se dnes na Housce potkáme se všemi slohy, a to již od pozdně románského. Zejména zásahy renesanční určily aktuální podobu stavby i nejbližšího okolí hradu. Renesanční zámek s prvky gotického hradu je zřejmě ta nejvýstižnější charakteristika pro jeho nynější podobu.

Coby vlastníci hradu se na Housce vystřídali, vedle již zmíněných panovníků a pánů z Dubé, Jan ze Smiřic, Hrzánové z Harasova, Valdštejnové, Veronika ze Sulzu, Hypolita z Hofkirchenu, rod Kouniců, princezna Hohenlohe a hraběnka Andrassy.

V roce 1924 hrad Houska kupuje prezident Škodových závodů, senátor pan Josef Šimonek. Po opravách byl až do roku 1939 užíván jako letní a reprezentační sídlo rodiny. Poté byl hrad, díky své poloze v Sudetech, do roku 1945 využíván německou armádou, od roku 1950 zde byl umístěn archiv Státní knihovny v Klementinu. Po dožití střech byly položeny nové (měděné).

Hrad byl počátkem 90. let předán Instavu Praha, poté vydán v restitucích původním majitelům. Těmi jsou pan Ing. Jaromír Šimonek a paní MUDr. Blanka Horová, kteří dnes velice úspěšně napravují výsledky čtyřicetileté péče státu o památku, která je zejména díky původní gotické hradní kapli hodnocena jako přinejmenším středoevropský unikát (malby z přelomu 13. a 14. století).

Teprve až současnými majiteli byl hrad Houska (poprvé v jeho dlouhé historii) v roce 1999 zpřístupněn nejširší veřejnosti.

Dnes hrad Houska žije kulturními akcemi – jarmarky, šermíři, tance, řemesla, zpěváci a hudebníci, sezónní i stálé expozice, dobově laděné aktivity jednotlivců i firem, svatební obřady a pod.

